

Magdalena Andersson: Tal på Folk och Kultur

Talare
Magdalena Andersson
Partiledare

Datum
1 februari 2026

Plats
Eskilstuna

1 Stort tack för möjligheten att komma hit!

Jag ska prata om vikten av ett levande kulturliv.

5

Om vad som behövs för att Sverige ska vara starkt.

Men jag måste börja någon helt annanstans – om den tid vi lever i.

10 Världen som vi känner den omdanas just nu rakt framför ögon.

Den ordning som byggdes upp ur ruinerna av andra världskriget;

15 Med internationell rätt, internationella domstolar och internationella organisationer som FN, EU och NATO;

Som har gjort fiender till vänner.

20 Den ordning som har möjliggjort handel mellan länder, som har varit så viktig inte bara för svensk exportindustri;

Utan för stabiliteten i vår del av världen.

25 Den skakar i grunden. Världen av igår finns inte mer.

Uttalandena och agerandet vi sett från Trumpadministrationens sida kring Grönland, och mot Europa, saknar motstycke.

30 Tullhotet mot Europa må vara avblåst just nu, men här har vi inte råd att ha några illusioner.

Europa kommer fortsätta prövas. Sverige kommer fortsätta prövas.

35 I det läge vi befinner oss i finns det inget som helst utrymme för svaghet eller naivitet.

Och vi i Sverige ska göra vår del.

40 Vi ska bygga ett Sverige som präglas av en stark samhällsgemenskap.

Så att vårt land kan stå starkt i en osäker tid;

Så att Sverige kan vara tryggt när det stormar på världshaven!

45

Det finns bara några få tillfällen i livet där man känner hur marken under en förflyttas.

50

Hur de politiska kontinentalplattorna skiftar.

Den tid vi lever i är på många sätt avgörande.

55 Den globala kampen, den utveckling vi ser i Sverige och många andra länder;

Handlar om en helt grundläggande fråga.

Helt existentiell för vårt sätt att leva.

60

Hur vill vi egentligen att världen och våra samhällen ska vara organiserade?

Och här står två radikalt olika sätt att se på världen emot varandra.

65 Det auktoritära – där samhället byggs uppifrån och ned.

Där det är makten, den starke ledaren, som styr vad vi ska tycka och tänka.

Som splittrar. Delar upp. Som inte vill bli utmanad, inte ifrågasatt.

Där det fria kulturlivet pressas tillbaka – eftersom att det största hotet mot den auktoritära ordningen är den fria tanken.

75

Mot det står en demokratisk samhällsmodell.

Där vi bygger samhället nedifrån och upp.

80 Från föreningar, civilsamhället, idrottsrörelsen, folkbildningen – upp till vår parlamentariska demokrati.

Ett samhälle där tankar får brytas fritt, där vi får utmana, tänja på gränser.

85 Där det finns ett egenvärde i att många deltar, att det är ett myller av röster.

Vänner,

Det här är en ödesfråga.

90

Vi är inte den första generationen som ställs inför att välja väg.

Vi är inte de första som ser hur världen delas upp mellan demokratiska och auktoritära krafter.

95

Sannolikt inte de sista heller.

Men det här är en kamp som vi ska ta.

100 Och mina vänner – det här är en kamp som vi ska vinna!

Vänner,

105

Ett fritt och starkt kulturliv är en helt omistlig del av en levande demokrati.

Ja, litteratur kan vara avkoppling. Men det är också ett av de bästa verktygen vi

110 har för att leva oss in i andra människors livssituation;

Att formulera det ännu ej tänkta.

Och visst kan scenkonst vara underhållning. Men det är också ett sätt att
115 gestalta hur det är att vara människa.

Att visa det ännu ej sedda.

120 Musik kan vara förströelse. Men det är också ett universellt språk mellan
människor;

Ett sätt att höra det ännu ej hörda.

125 Ord, toner, och rörelser kan förflytta berg.

Fälla regimer.

Bygga gemenskap mellan människor.

130

Förvandla det omöjliga till det möjliga.

Det är just därför de auktoritära krafterna är livrädda för det fria kulturlivet. Det
är därför de vill kontrollera det. Kuva det.

135

Och just därför menar jag också att det är farligt att anse att varje beståndsdel av
kulturen ska vara kommersiellt gångbar.

För kulturen har en andra uppgifter än att bara vara lönsam.

140

En av kulturens uppgifter är att provocera, förflytta tankar. Tänja gränser.

Det är centralt för ett levande demokratiskt samhälle att det inte bara är de
kommersiella krafterna som styr.

145

Och det är en angelägenhet för oss alla.

150 Och det, mina vänner.

Det är värt att betala för!

155

Vänner,

I valet i höst kommer jag att söka mandat för att leda Sverige i en ny riktning.

160 Sanningen är att under allt för lång tid, under flera decennier, har det här landet gått åt fel håll.

Sverige har halkat efter. Glidit isär. Blivit svagare.

165 Och det är en utveckling som har eldats på de senaste åren.

Lönen räcker till allt mindre när priserna har rusat.

Många känner att det är otryggt i bostadsområdet;

170

När kriminaliteten kryper allt närmare och längre ner i åldrarna.

Allt fler märker i vardagen att välfärden inte räcker till.

175 Att man får vänta för länge på att få träffa en läkare, att det bara blir stökigare i barnens klassrum.

Allt för många får vänta allt för länge på att träffa en läkare. Klassrummen är överfulla och stökiga.

180

Nu är söndagsstek och smör en lyxvara som ska vara få förunnade.

Vårt land förtjänar bättre än så här.

185 Det här är varför Sverige behöver en ny riktning.

Och ja – jag söker naturligtvis mandat för att driva en ny ekonomisk politik.

190 För en stark svensk ekonomi som märks i din plånbok.

Jag söker självklart mandat för att göra Sverige tryggt igen.

195 Och jag vill driva en helt annan politik för välfärden. Där statsbidragen räknas upp i takt med kostnadsökningarna, så att vi kan sätta stopp för de automatiska nedskärningarna.

Kommer ni ihåg Rut i Arboga? Som fick söndagssteken indragen på äldreboendet när kommunen var tvungen att spara;

200

För att statsbidragen inte har höjts när kostnaderna har ökat.

I måndags var jag i Arboga och träffade Rut och alla andra på hennes äldreboende.

205

Nu har kommunen gripit in. Söndagssteken är tillbaka.

Och det var de naturligtvis glada för.

210 Men när jag frågade vad som var bäst med äldreboendet – vet ni vad de svarade?

Jo, både gympan och bingon var okej. Det är kul när det är lite aktiviteter.

Men det som var allra bäst;

215

Det som var en riktig ljusglimt i vardagen vid sidan av söndagssteken;

Det var kulturen. När det kom någon och uppträdde, och sjöng lite.

220 När det visades film. Det var det allra bästa.

Allt det som fyller livet med glädje och mening.

Och det sätter ju fingret på något.

225

För ska vi klara av att vända utvecklingen i ekonomin, bygga en stark välfärd och göra alla bostadsområden tryggare;

230 Ja, då måste vi bygga en stark samhällsgemenskap.

Och i detta har kulturen helt uppenbart en avgörande roll.

235 Det är därför jag vill se större satsningar på regional kulturverksamhet, på att utveckla Kulturskolan så att vi kan nå fler barn;

Det är därför jag vill satsa på fler samlingslokaler, och på våra världsarv.

240

Kulturen är en nyckel till en stark samhällsgemenskap. Och det bygger på att den är tillgänglig för det stora flertalet.

I ett Sverige där vi känner större samhörighet med varandra;

245

Där vi möts;

Där kommer vi också att kunna lösa svåra samhällsproblem tillsammans.

250 Så, vänner.

Jag söker mandat för att bli Sveriges statsminister och leda vårt land i en ny riktning.

255 För att bygga ett helt samhälle. Som präglas av gemenskap och sammanhållning.

Det är precis det som har varit Sveriges styrka.

Historien visar det tydligt mina vänner,

260

Vårt land är som starkast när vi håller ihop!

Vänner,

På samma sätt som vi blir starka när vi håller ihop;

270

Blir vi svagare när vi är splittrade.

Jag är övertygad om att vi behöver mer av samarbete i vårt land.

275

Oavsett hur valutgången blir i september;

Så hoppas jag vi kan gå mot en kultur som präglas mer av samarbete, av förståelse.

280

Att vi tar steg mot ett politiskt samtal som präglas av respekt.

Det finns ju uppenbara saker som vi skulle kunna komma överens om brett i politiken.

285

Som vi har gjort med utbyggnaden av totalförsvaret, där åtta partier är överens om inriktningen. Det är viktigt.

Det behöver vi mer av.

290

Vi hade kunnat komma överens om den energiöverenskommelse som både industrin och fackförbunden kräver, och som skulle ge lägre elpriser.

295

Jag har sagt att jag vill se en tioårspakt med Moderaterna för att knäcka gängen och stoppa nyrekryteringen, så att alla de som kämpar i socialtjänsten, polisen och skolan får långsiktiga förutsättningar.

Självklart ska vi ha en frisk och livlig politisk debatt.

300

Men jag är genuint bekymrad över en amerikanisering av svensk politik.

Av att polariseringen får slå rot;

305 När vi låter meningsskiljaktigheter bli oöverstigliga konflikter;

När vi eldar på konflikter för konflikters skull.

Då blir vi en enklare måltavla för de krafter som vill oss illa.

310

Den hybridkrigföring som Ryssland och andra fientliga aktörer ägnar sig åt har som syfte att försvaga och splittra våra samhällen.

Låt mig vara glasklar.

315

Vi har inte råd med det. Vi har inte råd att bli splittrade och försvagas i en tid som kräver sammanhållning och styrka.

För vänner,

320

Vi står inför enormt krävande och kostsamma uppgifter de kommande åren.

De kommer att kräva uppoffringar av oss alla.

325

Vi ska rusta det svenska totalförsvaret. Vi ska bygga motståndskraft i hela samhället.

Men det är värt det. Det kommer att vara värt det.

330

För vi vet vad det är vi försvarar.

Sverige är inte bara landgränser på en karta.

335

Det är något annat;

Något mer som gör Sverige till Sverige.

340

Det är brassorkestern i den kommunala musikskolan som repar en tisdag kväll i februari.

Det är teatergruppen i Folkets Hus.

345 Knattelaget som tränar fotboll på grusplanen efter skolan.

Vi försvarar ett land där vi får en första chans, en andra chans och en tredje när livet är motigt.

350 Ett land där hemtjänsten knackar på hos mamma. Varje dag. Året runt.

Ett land där skönhet är en studiecirkel där vi lär oss tillsammans.

Där skogen, stranden, fjällen och ängen är till för oss alla.

355

Det här är Sverige.

Och vårt land, vår demokrati, vårt sätt att leva;

360

Är värt att försvara!

365 Vänner.

Vår demokrati förutsätter allas vårt engagemang.

Utan vanliga människors insatser tynar vårt folkstyre bort.

370

Det har vi gott om exempel på från historien.

Så jag vill att ni ser er om i den här salen.

375

Det är på oss, och på alla andra i Sverige, det hänger.

Det är vi som måste vara de samhällsmedborgare som vi vet behövs.

380 Det är ju precis detta som är det vackra med vår demokrati;

Att makten inte är förbehållen några få.

385 Besluten om hur vårt land ska styras, vilken riktning vi ska ta, ligger inte bara hos några rika och mäktiga.

Den makten är vår. Din och min.

390 Alla som känner från djupet av sitt hjärta att det här landet som vi älskar så mycket kan bli en bättre plats att leva på.

Att vi kan vara ett land där vi respekterar varandra.

395 För de vi verkligen är.

Där vi ser människan som står framför oss.

Oavsett vilket kön vi har, var vi kommer ifrån, vad vi tror på, eller vad vi jobbar med.

Inte gör skillnad på folk och folk eller splittrar för splittringens skull.

405 Ett land där vi kavlar upp ärmarna och jobbar hårt. Gör det som krävs.

Gör vår plikt, helt enkelt.

410 Det är precis det jag menar när jag säger att Sverige ska bli lite mer som Sverige.

Det land vi alla älskar.

Tack för att ni har lyssnat!

415

Källa

<div>Manuskript hämtat från socialdemokraterna.se (2026-05-17)</div>

Taggar

Politiska tal, Socialdemokraterna

420

URI

425

430

435

440

445

450

455